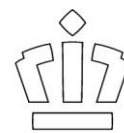
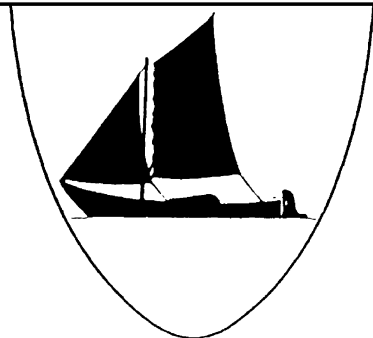

DE BEUN

TNT Post
Port betaald

○ VBZ ○

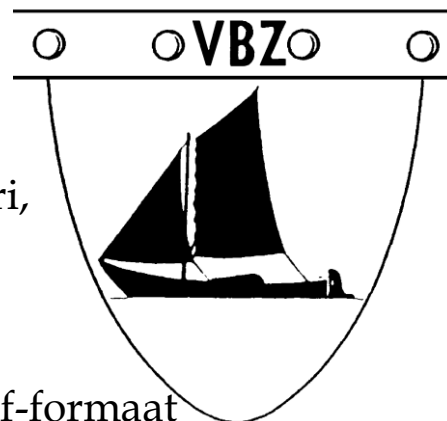
Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

Juli 2011, nr. 75

ISSN 1386-9884

Afzender: VBZ, Dorpsstraat 4, 4924 BE Drimmelen

- * De Beun verschijnt vier keer per jaar: medio januari, medio april, medio juli en medio oktober in een oplage van 450 stuks.
- * U kunt De Beun in kleur gratis downloaden als pdf-formaat op www.zalmschouwen.nl
- * Wilt u adverteren in De Beun ? Dan kunt u vrijblijvend contact opnemen met de redactie. Plaatsingskosten per jaar (4 nummers) ½ pagina € 50,00; 1/1 pagina € 100,00; achterpagina: € 125,00. Gaarne reclameadvertenties aanleveren bij de redactie op A-4 formaat.
- * Wilt u adverteren onder de rubriek 'Vraag & Aanbod ? Dan kunt u uw advertentie opsturen of mailen naar de redactie. De kosten, in de vorm van postzegels, zijn voor leden en donateurs 3 postzegels van 46 eurocent en voor niet-leden 13 postzegels van 46 eurocent. Sluit deze in een gesloten envelop, eventueel bij de advertentie en stuur deze op naar de redactie.
- * Wilt u lid worden ? De lidmaatschapskosten bedragen € 22,50 per jaar.
- * Wilt u donateur worden ? De donateurskosten bedragen € 14,00 per jaar.
- * Bank: Rabobank Werkendam, reknr. 36.87.94.180
- * De volgende Beun, nr. 76, zal medio oktober uitkomen. Kopy voor dit nummer moet uiterlijk op zaterdag 24 september op het redactieadres binnen zijn. Het liefst ontvangen wij artikels per e-mail.
- * Foto's en/of artikelen uit deze publicatie mogen, voorzien van bronvermelding, alleen worden gereproduceerd met toestemming van de redactie.

Inhoudsopgave

* Colofon	2
* Inhoudsopgave	3
* Foto op de voorpagina /SUPER !!	4
* Van de bestuurstafl	5
* Vakantietijd !!	6
* Uit den oude doos van de redactie: Proefneming met paling	8
* Up to date houden zalmschouwregister / Nieuwe leden + afmeldingen 2011	17
* Restauratie vluwschouw	19
* Informatie Centrum voor Geklonken Zalmschouwen	22
* Ingezonden stukje: Door Erik smit (ex donateur)	23
* Taandag ODS / VBZ 2011	26
* Vraag & Aanbod	29
* Oog voor detail: Oude constructie	32
* Het Visserijmuseum feestelijk geopend	35
* O.D.S. 25 jaar !	38
* Nationale molendag in Kinderdijk	42
* De 5 ^e Teer-, Lijnolie en Ouwe Klare Race	45
* In memoriam: Piet Verhagen	53
* Een veger wind	54
* Woerkums 15 ^e kampioenschap visbakken	58
* Nieuws vanuit de evenementencommissie	60
* Pinksterzeilweekend	62
* Cursus netten breien	65
* Bergenaar WH; korte up-date	67
* Het VBZ-depot	69
* Verenigings- en bestuursgegevens	71

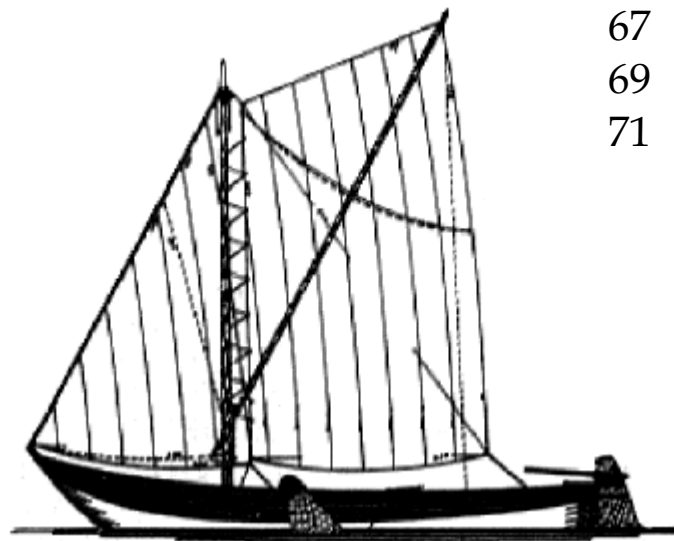

Foto op de voorpagina

Een foto van fuikevisser Toon van der Pluim uit het boek 'De Biesbosch op de kentering van het getij'. De zalmshouw is in inmiddels in bezit van Leen van de Graaf en wordt gerestaureerd. Op pagina 19 begint het verslag dat Leen ons met veel enthousiasme mailde.

SUPER !!

In De Beun nr. 73 heeft een stukje gestaan over restauratie projecten. Project VL1 stond daar ook bij, maar is inmiddels gereed. Alles is zo authentiek mogelijk gerestaureerd.

Toen ik deze vlouwschouw (van Michiel Creton uit Woudrichem) overgenomen had, kwam ik gelukkig al snel in contact met Arie van der Ree.

Ik was/ben heel erg blij dat er een Informatie Centrum voor Geklonken Zalmshouwen kwam, dit is echt een aanrader !

Arie en Rhett dank jullie wel!

Leen van de graaf (VL1)

Beste mensen,

Dit keer aan mij de eer om de nu nog lege ruimte te vullen voor de rubriek 'Van de bestuurstafel'. Er is weer genoeg gebeurt binnen onze vereniging wat het melden waard is. Allereerst nogmaals gefeliciteerd met het 25-jarig bestaan van onze collega-vereniging de O.D.S. Ik hoop dat wij weer heel wat prettige jaren mogen beleven met elkaar !

Voor onze vereniging is het een heugelijk feit dat wij dit jaar 20 jaar bestaan. In deze 20 jaar is er veel bereikt wat betreft het behoud van de zalmschouw. Dit alles doe je met elkaar en voor elkaar. De vereniging is levendig en gezond, er vinden evenementen plaats en er worden nog steeds oude originele zalmschouwen gerestaureerd met de nodige liefde en passie. Deze liefde en passie is op alle gebied binnen onze vereniging te vinden. Er zijn een aantal punten voor wat extra aandacht, wat mij betreft.

De vereniging is zoals u weet in het bezit, door eigen toedoen, van een digitale tekening/bouwtekening van een zalmschouw (type zegenboot). Deze tekening heeft de nodige centen gekost, wat het meer dan waard is, maar we zoeken naar de juiste manier om deze tekening binnen de V.B.Z. te behouden en willen voorkomen dat deze verhandeld gaat worden en een eigen leven gaat leiden met alle 'misvormde boten' van dien.

Mocht er iemand zijn die een goede suggestie heeft voor het bestuur betreffende het behouden van de digitale tekening, dan vernemen wij dit graag. Het is nu in ieder geval mogelijk om via de V.B.Z. een kant en klaar staalpakket aan te schaffen.

Een volgend punt waar het bestuur extra vergaderingen over heeft ingelast is de visboot DD13. Deze visboot ligt momenteel door omstandigheden te koop in Woudrichem. Deze boot is een bijzonder vaartuig en heeft een mooie historie met betrekking tot de riviervisserij. Wij werden als bestuur benaderd door een enthousiast lid met de noodkreet; 'laat de visboot DD13 niet verdwijnen'.

- De Beun -

Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

We hebben dan ook als bestuur alle mogelijkheden bekeken om deze boot binnen de V.B.Z. aan te schaffen en uiteindelijk besloten dat dit realistisch gezien niet haalbaar was. Wij hopen dan ook dat de visboot in handen zal komen van een liefhebber/liefhebbers en wellicht kan de V.B.Z. hierbij een ondersteunende factor zijn.

Tevens hebben wij als vereniging een nieuwe voorzitter sinds de algemene ledenvergadering, waar wij allen erg blij mee zijn, maar we vergeten natuurlijk niet de inzet van Henk v/d Sar voor zijn voorzitterschap al die jaren! Je bouwt als bestuurslid een fijne band op met elkaar en het is altijd weer prettig om met elkaar te zorgen dat de vereniging levendig blijft. Ik als persoon neem volgend jaar tijdens de algemene ledenvergadering afscheid als bestuurslid na 6 jaar, maar natuurlijk blijf ik nog mijn werkzaamheden doen met betrekking tot de redactie. Om het aantal bestuursleden op peil te houden hopen wij dat mijn plek ingevuld zal worden door een enthousiast persoon. Hiervoor kunt u altijd bij het bestuur aankloppen.

Ik wens een ieder nog een fijn vaarseizoen toe en wellicht tot ziens op de reünie,

Jarno van der Linden (WH)

Bestuursvergaderingen 2011: 22 sept., 03 nov. en 15 dec.

Vakantietijd !!!

De zomervakantie staat weer voor de deur....
Lekker op vakantie met de zalmschouw of wellicht vult u uw vakantie anders in. In ieder geval wensen wij u vanuit de redactie veel leesplezier en een fijne vakantie !

De redactie,
Jarno en Marjan v/d Linden, Anco Eggebeen en Wim de Vries

- De Beun -

6 Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

Voor uw collectieve zalmschouwenverzekering
met scherpe premie ad:

€ 50,- per jaar heeft u een
dekking tot een dagwaarde
van € 7.500,-*

*met een
eigen risico
van € 50,-

€ 100,- per jaar heeft u een
dekking tot een dagwaarde
van € 15.000,-*

Van der Straaten's Assurantiekantoor

Van Randwijklaan 49
4251 VT Werkendam

T 0183 - 50 15 98
F 0183 - 50 34 83

E info@vanderstraaten.nl
I www.vanderstraaten.nl

Allgroen bv , Sikkelstraat 28, 3319 LJ Dordrecht
Tel. 078-6162837 / 6212511, Fax 078-6214218
Industrieterrein Dubbeldam, nabij watertoren

Uit den oude doos van de redactie.

Proeven met paling uit de AO-reeks, 14 okt. 1960

Door: Dr. C.L. Deelder

Proefneming met paling

Plotseling, gehoorgevend aan een vreemd – en ons tot nu toe onbekend – ‘signaal’ gaan de palingen in de herfst trekken. Ze willen naar de Atlantische Oceaan. De Schieraal – zoals hun wetenschappelijke benaming eigenlijk luidt – is dan ongeveer acht jaar oud en maakt zich op om naar de Sargassozee te gaan. Afgezien van de vele vragen die wij ons over het leven van palingen kunnen stellen, is die geheimzinnige trek in het najaar wel de meest intrigerende vraag.

- * Waardoor ‘weten’ de palingen dat het najaar wordt ?
- * Waarom gaan ze bijna allemaal tegelijk trekken ?
- * En (het allergrootste raadsel) hóé ‘weten’ zij, daar ver in het slootje in het binnenland, dat op de Noordzee storm op komst is ? Storm en maanloze nacht twee dingen die de paling schijnt te beminnen.

Om een antwoord op een aantal vragen te krijgen heeft Dr. C.L. Deelder proefnemingen met palingen gedaan. In een grote bak in de donkere kelders van het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek in IJmuiden zaten vijf grote, vette schieralen. Zij bleken echter precies te weten, dat er storm op komst was. Ze ‘wisten’ dat het nieuwe maan werd.....

Maar niet alleen over dit deel van het leven van de palingen of alen wilde men meer weten; ook over de andere hoofdstukken van hun leven is vroeger meer gefantaseerd dan werkelijk bewezen.

- De Beun -

Het begint in de Sargasso-zee

Geboren in de Sargasso-zee, een deel van de Atlantische Oceaan niet ver van de Bermuda-eilanden – worden jonge wilgenbladvormige larven, gedragen door de Golfstroom, in circa twee jaar naar het vasteland van Europa en Noord-Afrika gevoerd. Hier aangekomen veranderen zij in stop-naaldvormige doorzichtige diertjes, de welbekende glasaaltjes.

Deze dringen in West-Europa, in Noord Afrika, door de Middellandse Zee en Oostzee het zoete water binnen en veranderen daar in de welbekende donkergekleurde alen. Na verloop van een aantal jaren krijgen zij weer een andere gedaante, namelijk die van paling of schieraal en trekken vervolgens weer naar zee, teneinde in de Sargasso-zee te paaien.

Hun verblijf in het zoete water moeten we slechts zien als een tijdelijke onderbreking in een retourtje Bermuda-Europa-Bermuda.

De glasaal komt

Elk voorjaar wordt door het personeel van de Dienst der Zuiderzee Werken aan de Afsluitdijk scherp naar het eerste glasaaltje uitgekeken. In zachte winters kan dit al half januari gevangen worden, na strengere winters komt het doorgaans veel later.

In 1960 was 28 januari de grote dag. Dit diertje vormt de voorbode van de hoofdmacht die gemiddeld omstreeks maart verschijnt, wanneer de watertemperatuur tot 4 à 5° C gestegen is. De glasaaltjes hebben in deze gedaante al een hele reis achter de rug, namelijk van de ± 1000 m dieptelijn rondom het vastelandsplateau, vanwaar zij vermoedelijk de voorgaande herfst vertrokken zijn.

Zij laten zich drijven

De reis leggen zij niet geheel op eigen kracht af. Vastgesteld werd, dat de diertjes uitstekend profijt weten te trekken van de eb- en vloedbewegingen van de zee, door bij vloed zich hoog (waar de stroomsterkte het grootst is) in het water voort te bewegen en bij eb vlak bij de bodem tegen de stroom in te zwemmen ofwel zich in te graven. Hierdoor kunnen zij relatief grote snelheden bereiken en sparen zij hun krachten. En dit laatste is wel nodig, want tijdens het glasaalstadium wordt geen voedsel gebruikt !

De dieren moeten dan op de reserves teren, die zij tijdens hun larvestadium op de Atlantische Oceaan hebben gevormd. In de loop van het seizoen zien wij dat de glasaaltjes magerder en korter worden. Zij hebben aanvankelijk een gemiddelde lengte van ± 80 mm., later bedraagt dit slechts ± 67 mm. In het begin van het seizoen zien we nog wel eens glasaaltjes van bijna 9 cm., later komt dit nimmer meer voor.

Glasaaltjes verzamelen zich bij een sluisdeur, op zoek naar een opening om in het binnenwater te geraken. >

Naar zoet water

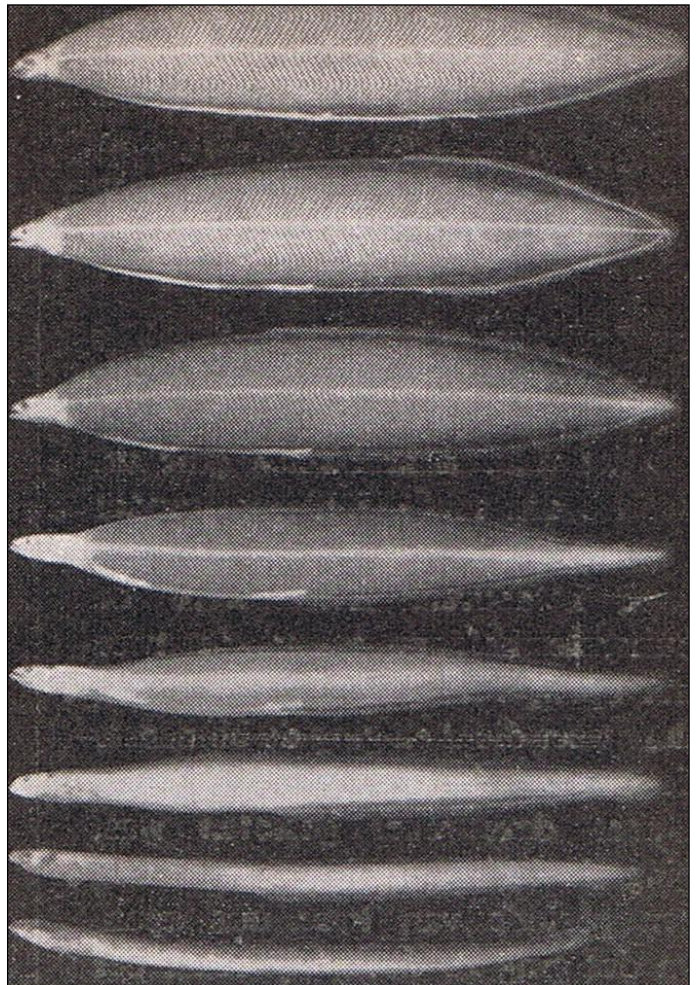
In vroegere tijden hadden de glasaaltjes alleen maar te maken met riviermondingen, waar zij zich tijdelijk ophoopten, aangelokt door de 'geur' (!) van het zoete water. Sinds enkele eeuwen sluiten wij onze zeegaten af met dammen of sluizen. Aanvankelijk leverde dit voor de glasaaltjes niet veel moeilijkheden op.

Langs de houten sluisdeuren waren genoeg kieren waardoor de diertjes konden kruipen, het zoete water tegemoet. Tegenwoordig is dit echter anders. Waterstaat bouwt zijn sluizen dusdanig, dat er geen glasaal de kans krijgt om binnen te komen. Dat Waterstaat zo perfect werkt, is natuurlijk niet om de glasaal het leven zuur te maken, maar geschied uitsluitend met het doel het zoute zeewater buiten te sluiten.

Aan het wetenschappelijk visserijonderzoek is nu de taak na te gaan hoe de glasaal toch binnen kan komen zonder dat het zeewater in ons land binnendringt.

Voordat de glasaaltjes onze wateren bereiken, moet er eerst nog heel wat gebeuren.

Op de Atlantische Oceaan ontwikkelen zich uit de eieren aallarven, die min of meer de vorm hebben van een rechtopstaand wilgenblad. Na $\pm 2\frac{1}{2}$ jaar zijn deze larven volgroeid en tevens in de buurt van het Europese vasteland aangekomen. De diertjes veranderen langzaam maar zeker in de ons welbekende glasaallarven. >

Als een schip

Aanvankelijk werd bij de spuiscuizen van de Afsluitdijk de glasaal als het ware naar binnen geschut, net als een schip. Dit kon, omdat deze spuiscuizen voorzien zijn van twee hefdeuren. Eerst werd de buitenste hefdeur gedurende twee uur opengezet; daarna draaide men deze weer dicht en ging de binnenste deur voor één kwartier omhoog. Nadat deze weer gesloten was, ging de buitenste deur weer voor een periode van twee uur open, en dat ging zo door, vijf maal per nacht. Alles leek in orde. De glasaaltjes kregen immers gelegenheid het IJsselmeer in te zwemmen. Het bezwaar was evenwel dat ettelijke kubieke meters zout water het IJsselmeer binnenvloeiden. In een heel glasaalseizoen liep dat op tot wel 9 à 10 miljoen m³ ! Toen bleek dat de glasaaltjes merkwaardigerwijze géén enkele neiging vertoonden zich op te hopen in de spuikoker, doch er toevallig in- en uitzwommen. Alleen dié aaltjes kwamen in het IJsselmeer, die toevallig in de spuikokers zaten. Ze 'stonden' echt niet te dringen.... terwijl we zeker meenden te weten dat ze naar zoet water verlangden !

Aal en economie

In het topjaar 1948 produceerde het IJsselmeer een hoeveelheid aal en paling, ter waarde van ± 12½ miljoen gulden. De produktie van de Nederlandse binnenwateren kan – alhoewel hierover geen exacte gegevens bekend zijn – rustig worden gesteld op een waarde van 3 miljoen gulden. Na deze tijd is de opbrengst wel wat minder geworden. In 1955 was de IJsselmeerproduktie zeer gedaald, doch later werd weer vooruitgang geboekt en in 1959 bedroeg de opbrengst alweer 7½ miljoen gulden (met de binnenwateren mee dus ± 10 miljoen gulden), terwijl de verdere vooruitzichten alleszins gunstig zijn.

Vergelijken we de opbrengst met die van bijv. tong (in 1959: 16 miljoen gulden), kabeljouw (4½ miljoen gulden), schol (7½ miljoen gulden), dan blijkt dat de aal wel tot de economisch belangrijke vissen van Nederland te behoren. Het is dus alleszins begrijpelijk, dat aan de aal ook wetenschappelijk veel aandacht besteed wordt.

Een onderzoek

Er werd een uitvoerig onderzoek ingesteld. En geheel tegen de verwachting in, bleek dat glasalen aanvankelijk helemáál niet genegen zijn om naar binnen te trekken. Wanneer zij zich, uit zee komende, aan de buitenzijde der sluizen verzamelen – daartoe gebracht omdat het ter plaatse naar binnenwater 'ruikt' – nemen zij er eerst eens uitgebreid hun gemak van. 's Nachts boemelen ze wat rond, overdag kruipen ze in de grond of blijven waar dit mogelijk is, op grote diepte zwemmen.

Ogenschijnlijk gebeurt er in deze dagenlange periode niets; innerlijk verandert er echter in de glasaal heel wat. Hebben ze aanvankelijk een pertinente afkeer van zoet water, later verandert dit geheel. Zwemmen ze eerst veel op zichzelf rond, later verenigen ze zich tot scholen. Hebben ze kort na aankomst een hekel aan fel licht, later worden ze er door aange-trokken; bovendien – en dit is uitermate belangrijk – blijken ze een sterke neiging te ontwikkelen om 's nachts tegen zoet water in te zwemmen, niet alleen aan de oppervlakte, maar ook in de diepere waterlagen.

Tijdens de palingtrek naar zee beijveren talrijke vissers zich om met fuijken hiervan zoveel mogelijk te profiteren. Vooral aan de Afsluitdijk verschijnt dan als het ware een mastbos van fuijkenstokken.

Een geslaagde proef

Bij wijze van proef werden tijdens het glasaalseizoen bij laag water op zee zowel de buitenste als de binnenste sluishefdeuren van de Afsluitdijk enige centimeters geheven. Het gevolg was dat er een zoetwaterstroom over de bodem naar buiten ging lopen.

Dit had effect op de glasaaltjes. Deze werden van verre uit zee aangelokt door de wervelingen van het uitstromende zoete water. Het hele glasaalheer dat zich in de Waddenzee bevond werd voor de sluisen geconcentreerd. De glasaaltjes kregen nu de kans om vlak langs de bodem tegen de stroom in te zwemmen en op deze manier het IJsselmeer te bereiken. Dit gebeurde zonder dat één druppel zoutwater naar binnen drong ! Deze procedure wordt nu reeds verscheidene jaren toegepast en wel met zeer veel succes. Ook voor andere sluisen in Nederland werkt dit systeem bevredigend. Ten aanzien van de nieuwe Deltawerken zijn adviezen gegeven, gebaseerd op deze ervaringen.

Een merkwaardige en welkome bijkomstigheid is dat niet alleen de glasaal, maar ook andere vissoorten dankbaar van de gelegenheid gebruik maken het IJsselmeer te bereiken, in de eerste plaats bot en spiering.

Het verblijf in ons land

Sinds 1938 worden aan de buitenkant van de sluisen van Den Oever waarnemingen verricht over de aanwezigheid van de hoeveelheid glasaal, door er een fijnmazig kruisnet van 1 m² oppervlakte, van de bodem (\pm 5 m. diep) naar de oppervlakte van het water te trekken.

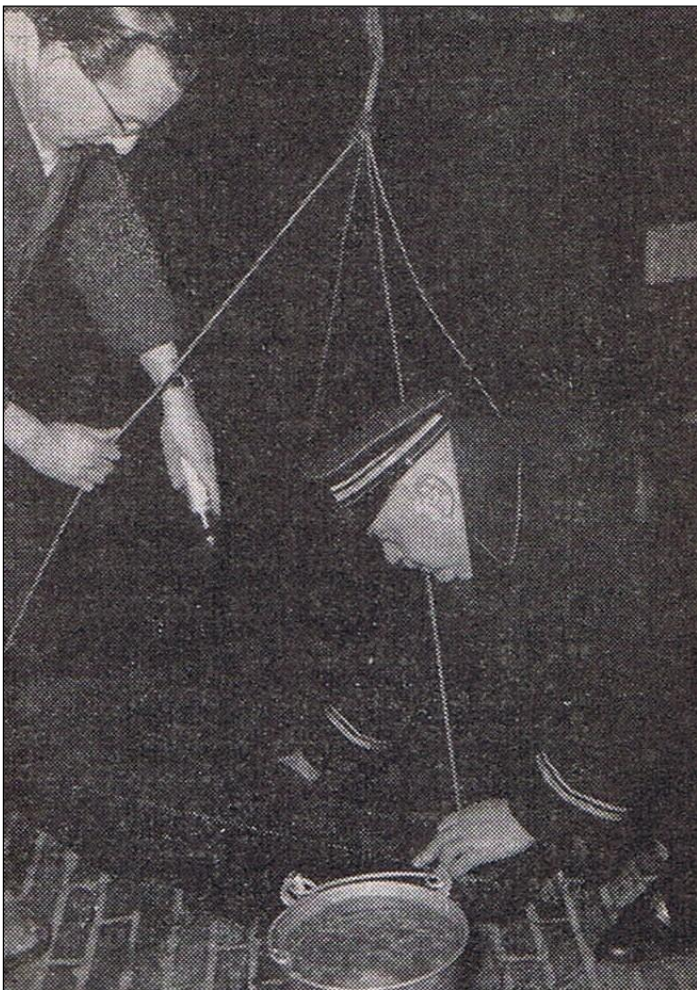
Dit gebeurt vijf maal per nacht gedurende het gehele glasaalseizoen en wel met tussenpozen van twee uur. De op deze wijze gevangen glasaal wordt geteld en het jaartotaal geeft een goede indruk van de hoeveelheid glasaal, die er in werkelijkheid is geweest.

Wij zien dat de glasaaljaren 1946 - 1950 uitgesproken slecht waren, 1952 en 1958 daarentegen bijzonder goed.

Er blijkt grote samenhang te bestaan met de aalvangst. Zo gaven de totaalvangsten in 1955 en 1956 een dieptepunt te zien, hetgeen direct in verband staat met de bovengenoemde slechte glasaaljaren.

Wij weten dat de groei van de aal sterk uiteenloopt, doch gemiddeld is dit \pm 4 cm. per jaar. De minimum-lengte, waarop in Nederland de aal op de markt aangevoerd mag worden, is tegenwoordig 28 cm. Daar nu een glasaaltje \pm 7 cm. lang is, duurt het in het IJsselmeer ongeveer zes jaar, voordat een aal de maat heeft.

Tengevolge van de sterke verspreiding in de groei geven de aalvangsten weliswaar niet zulke scherpe wisselingen te zien als de glasaalvangsten, maar wel is het zonder meer duidelijk dat de slechte glasaaljaargangen van 1946 - 1950 de oorzaak zijn geweest van de dalende aalvangsten tot omstreeks 1955-1956.

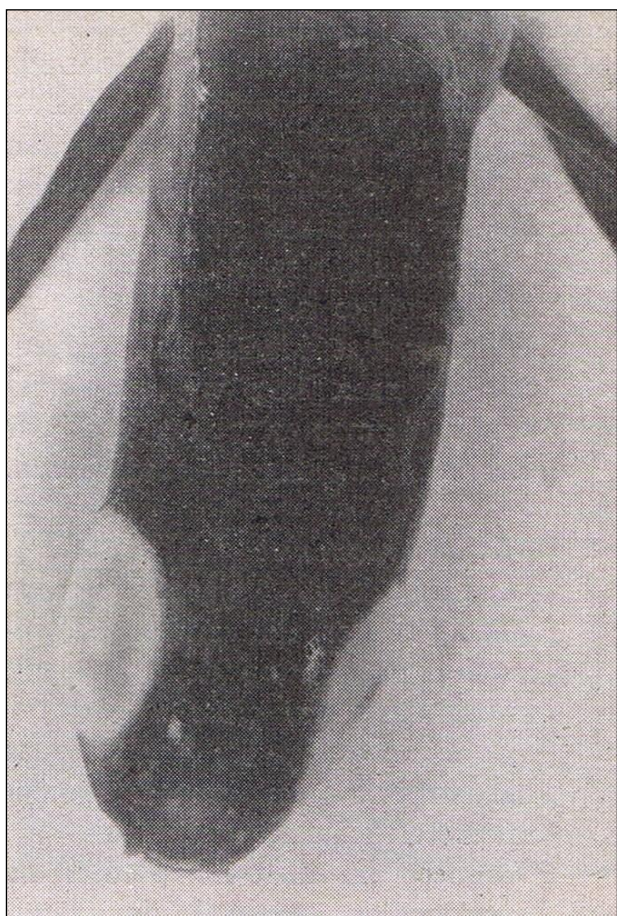

Gedurende elk glasaalseizoen wordt er te Den Oever elke nacht een paar keer een trek gedaan met een kruisnetje, teneinde een indruk te krijgen van de hoeveelheid glasaal die zich voor de sluisen bevindt.

< De sluismeester aan het werk.

Stenen tellen

Elke zomer wordt voor het onderzoek door ons met een fijnmazig kuilnet op het IJsselmeer gevist. Alle hierbij gevangen aal wordt onderworpen aan een leeftijdsbepaling. Alle vissen – dus ook de alen – hebben in hun kop een tweetal kalkachtige steentjes, die in het evenwichtszintuig voor de vis dienst doen om de juiste stand ten opzichte van de zwaartekracht te kunnen blijven innemen. Hoe groter de aal, hoe groter ook de gehoorsteentjes. Tijdens het ‘groeien’ worden in de gehoorsteentjes ringen gevormd, des zomers in een andere tint dan ’s winters. Door deze ringen af te tellen, kunnen wij rechtstreeks weten hoe oud de betreffende aal is geweest. Dit is allemaal echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. Om de heel kleine steentjes uit de kop van de jonge aaltjes te halen is al een tijdrovend karwei, om ze daarna af te lezen nog veel meer, temeer daar deze steentjes veelal nog geslepen moeten worden willen ze duidelijk leesbaar zijn !

Een van de opvallendste veranderingen die een aal ondergaat wanneer deze ‘volwassen’ wordt, is wel dat de ogen zich sterk vergroten. Dit wijst er op dat de dieren in de Atlantische Oceaan een diepzeeleven gaan leiden.

In de volgende Beun het vervolg van de proefneming met paling.

- De Beun -

Up to date houden zalmschouwregister

Om het zalmschouwregister up to date te houden, is het van groot belang dat iedereen steeds een verandering van eigenaar of naamsverandering van de boot doorgeeft bij Sjaak Scheffe van de ledenadministratie zodat we steeds over de huidige gegevens beschikken.

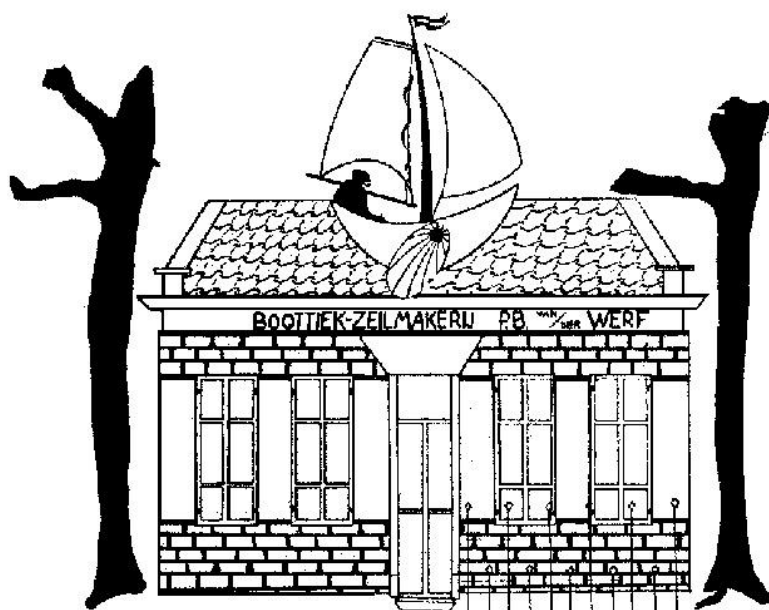
Wat moet u doorgeven:

- Mijn boot is in 20.. verkocht aan:
- VBZ volgnummer was:
- Ik heb in 20.. een nieuwe boot gekocht van: (naam vorige eigenaar)
- VBZ volgnummer is:

Afmelding leden:

- * C. Verdoorn, Heemraad 21, Woudrichem > WOU71
Verkocht aan : W. van Asperen, Meidoornpad 8,
Alblasserdam
- * Toorenman, Afslag 5, H'veld-G'dam > reg.nr. 139G
Verkocht aan : J. Grotendorst, Haageinde 17, Dordrecht
- * J.W. van Wel, Oranjelaan 33, Dordrecht > WOU32 (blijft donateur)
Verkocht aan : A. Visscher, Van Zomerenlaan 33, Gorinchem
- * H. Vos, Sluissestraat 4, Appertern > MB1/volgnr. 021G (blijft donateur)
Verkocht aan : E. Wisse, Alexanderstraat, Arnhem

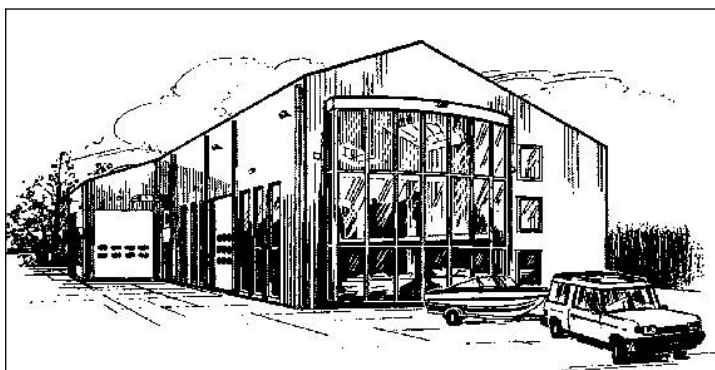
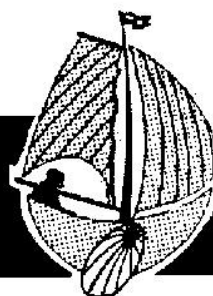

- * WATERSPORTARTIKELEN
- * TOUW EN TUIGAGE
- * JACHTZEILEN

boottiek zeilmakerij

p.b. van der werf

Brieltjenspolder 24 • 4921 PJ • Made
Tel: (0162) 682 316 • Fax: (0162) 684 688

KLOP

Watersport

Rivierdijk 34 Hardinxveld-Giessendam
Tel.: (0184) 61 22 27

Watersport nieuws!

Onze nieuwe watersport-showroom
is compleet.

Ruim 2000m2 presentatie van
topmodellen speedboten en
open boten;
Wellcraft, Formula, Beekman,
Crescent, Terhi, Adri.

Tevens verkoop van
buitenboordmotoren, waterski-
uitrustingen en bootaccessoires.

Uniek is de afdeling
tweedehandsboten op de
onderste etage!

U moet het zien...

Profiteer mee van 30 jaar ervaring en vakmanschap. 6 dagen per week geopend!

RESTAURATIE VLOUWSCHOUW

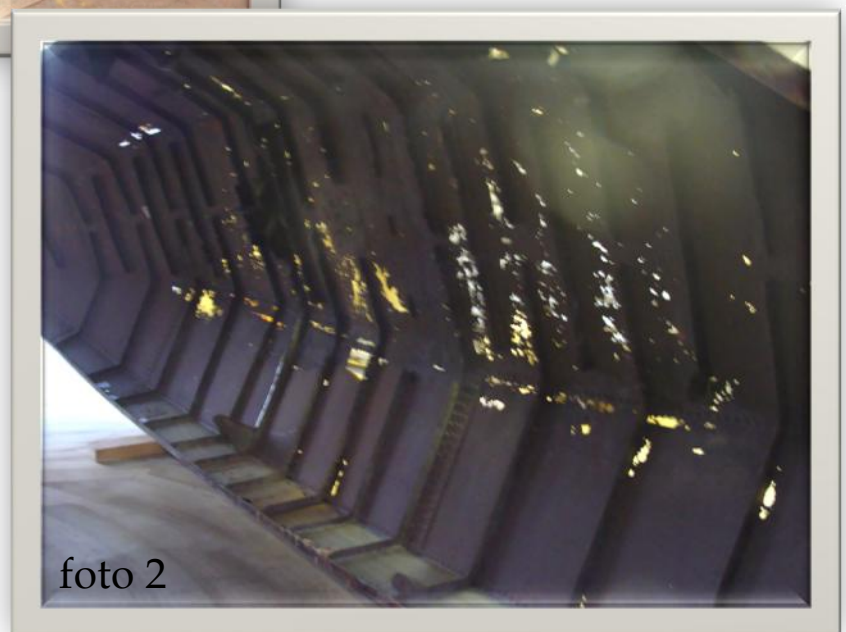
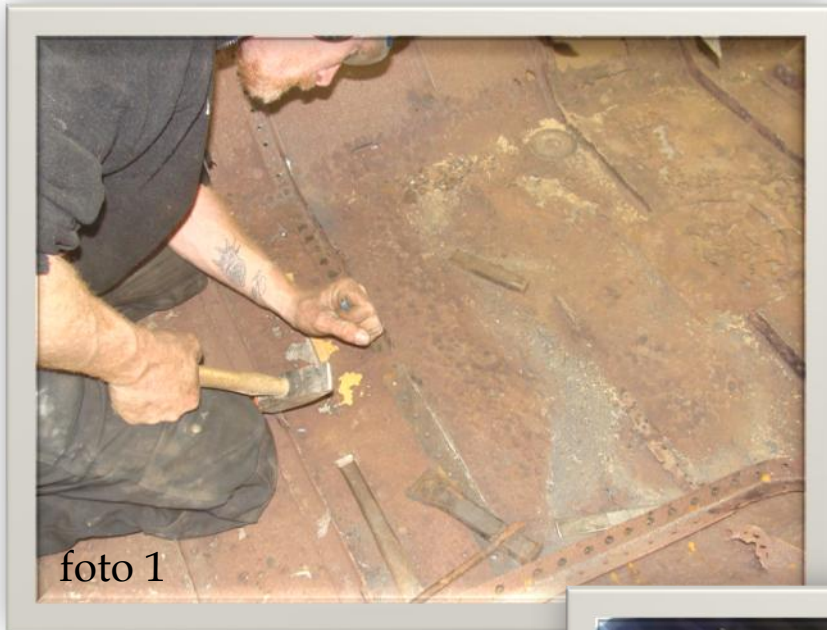
Tekst & Foto's: Leen v/d Graaf

In De Beun nr. 73 heeft een stukje gestaan over diverse restauratieprojecten. Daar stond de VL 1 ook bij. Deze schouw is inmiddels helemaal gereed. Ondertussen zijn we een tweede vloorschouw tegen gekomen en voornemens deze ook te restaureren naar de tijd dat Toon van der Pluijm er nog mee viste. (zie bovenstaande foto en meerdere foto's in het boek 'De Biesbosch op de kentering van het getij')

Gegevens:

- Type: vloorschouw
- Maten: lengte: nog onbekend (kont ontbreekt) nu 5.48 m., na restauratie ca 6.00 m. / Breedte: 1.79 m. / Holte: 0.69 m.
- Werf : Ooms te Ammerstol
- Bouwjaar : circa 1910 - 1920 ?

Eerst hebben we de stabiliteit terug gebracht door het voorste- en achterste bunsphant gedeeltelijk te vernieuwen. Op de plek waar de oude bun bodem en onderboord zaten was een 3 mm. plaat tegen deze spanten aangelast. Om toch zoveel mogelijk oud materiaal te behouden moest dit dus ook netjes los geslepen worden. Dit zijn de enige spanten die niet onderbroken zijn en krijg je dus gelijk stabiliteit terug (zie foto 1).

Het plan is, als de nieuwe achterstevan geplaatst is, eerst het vlak te vernieuwen. Het hele oude vlak zit er nog in en deze kunnen we later mooi als mal gebruiken voor het nieuwe vlak (zie foto 2).

- De Beun -

20 Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

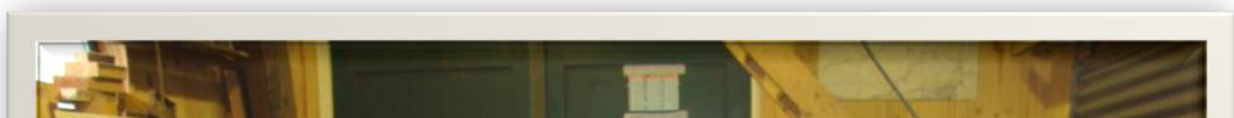

foto 3

De achtersteven is een verhaal apart. De schuit hebben ze als bij-bootje in de weg- en waterbouw gebruikt. In die periode is ongeveer 500 mm. van de achterkant af geslepen en is er een spiegel geplaatst (zie foto 3).

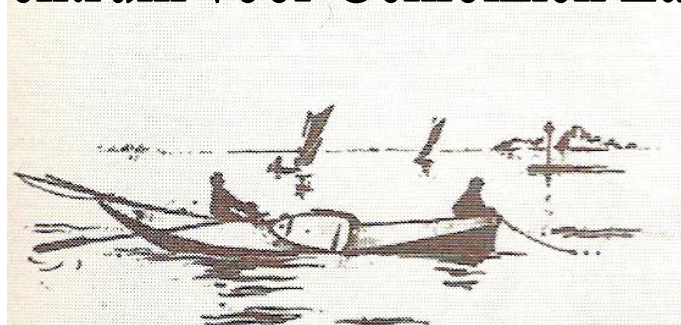
Eerst hebben we de achterkant goed gefixeerd en de spiegel eraf geslepen. De plaats van de nieuwe achtersteven is enkel terug te halen door het vlak, het onderboord en het bovenboord door te stoken. Gelukkig zijn er nog diverse foto's die kunnen helpen bij het terugbrengen van de achtersteven op de juiste plaats.

Tevens hebben we gebruik gemaakt van de hartlijn van de boot. Tegen het vlak waar de spiegel heeft gezeten zijn eerst twee hoeklijntjes gelast zodat er voor nood het ontbrekende stukje vlak aangezet kon worden. Hierdoor is in feite de maat bepaald voor de onderkant van de nieuwe achtersteven (zie foto 4).

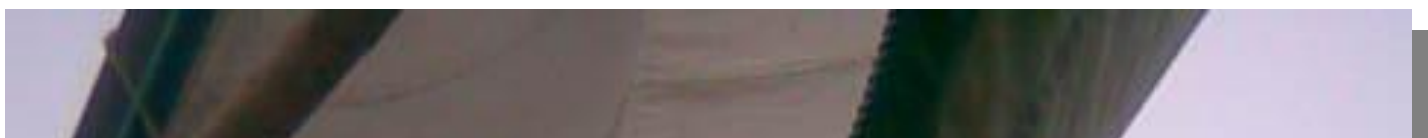
De bovenkant is daarna aan de beurt, waarover ik in een volgende Beun meer hoop te vertellen.

Informatie Centrum voor Geklonken Zalmschouwen

informatie over schuiten uit
Hardinxveld, Moerdijk, Ammerstol, Beneden Leeuwen,
Heerewaarden, Sliedrecht en Geertruidenberg.
Bel met Rhett 06-54644878 of Arie 06-11248813

Beste
zalmschouwschippers,

Met veel plezier heb ik al
weer een jaar of twintig
geleden kennis gemaakt
met jullie club. Ik had daar
voor al eens een stel 'wilden'
in prachtige bootjes op de
Noord gezien, sleurend tegen
de stroom op met buitenboord-
motor, richting Rotterdam waar-
schijnlijk- en een keer in de Dordtse
haven, een troep schippers bezig
met walmende houtkacheltjes.

De echte kennismaking was met Rick
van Beek in z'n zalmdrijver DD 46, mee
naar de Havendagen in, jawel Rotterdam.
Stoer op klompen heb ik daar leren vis
bakken. Ik kreeg een por van een van de
manne "of ik de visbakkers niet wou
aflossen', 'Jij bent toch met Rick, niet? "

Met een leren schort om, een kachel tussen m'n knieën, kreeg ik een vis toegereikt die ik in een centimeter of wat olie moest laten glijden. "Alsie bruin is teruggeven voor de verkoop en af en toe omdraaie!".

Een hamburgerspatel en een fles bier in de knuisten en daar ging de nieuwbakken visbakker aan het werk. Het ging lekker tot na de derde vis, die wou niet echt meer bruinen. Een toeziende blik was genoeg voor de schampere opmerking "ge mot er wel hout op gooie, op da' vuur!"

Daarna had ik de slag te pakken; visje in de pan - houtje op 't vuur - slokje bier voor de dors'.

Na die dag is het plan gerezen om ook zo'n schuit aan te schaffen, met kachel natuurlijk. De boot die ik op de kop kon tikken, lag in het griend bij Moerdijk. Een koopje voor vijftig gulden, gedubbelde bodem en gaten hier en daar waren niet een bezwaar. De inmiddels gevonden vuurduvel heeft een winter in de schuur 'proefgedraaid' met visbakken.

- De Beun -

Later bleek de geklonken boot geen echte drijver, die hebben geen spiegel... Terecht werd een lidmaatschap niet mogelijk geacht, wat ik wel gehoopt had. Toch met veel plezier het zalmschouw gebeuren gevolgd, af en toe bijgeschoven met een evenement en veel mee gemaakt. Heb leren zeilen met spriet, vliegende fok, lol gehad in het ontdekken van de Biesbosch en het grotere water van de rivieren. Door het niet gebonden zijn aan een historische achtergrond ook een 'druil' als achterzeil kunnen varen, prima voor een 'frisse bries', Bf 5 en meer, dan het zeil weg en

verder scharrelen op fok en druil. Het echte grote water heb ik wel gemist tussen die muggen en luwte's, de banken en sliksloten.

Ietwat ontrouw voelend ben ik tegen een boot in Urk gelopen en inmiddels is de 'bootliefde' overgeslagen naar een zeeschouw, vissermans uitvoering uiteraard. Eigenlijk een drijver maar dan met een vooronder als 'stalen' huik. Ook inmiddels lid van de vereniging Botterbehoud als ex-zeilend vissersschip. Het donateurschap van de VBZ ga ik stoppen en verschuift mee met de nieuwe liefde. Wat blijft is de zin om op oer-Hollandse schepen te varen; we zien elkaar vast nog wel weer.

Ahoy,
Erik Smit

- De Beun -

Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

TAANDAG

ODS / VBZ 2011

Tekst & foto's: De redactie

De taandag is een gezamenlijke activiteit van de O.D.S. en de V.B.Z en vond dit jaar al weer voor de 5^e keer plaats op zaterdag 16 april. De Boetkeet te Werkendam is een warm onderkomen en heeft de nodige faciliteiten voor het houden van de jaarlijkse taandag.

Voor geïnteresseerden stond vanaf 9.00 uur een laf van koffie en cachou gereed. Gezelligheid en werkzaamheden in en rond de Boetkeet wisselden elkaar gedurende de ochtend af en de aanloop was weer als zeer prettig te ervaren.

Ter afsluiting werd de vuurduvel opgestookt en werd er gezamenlijk teruggekeken op weer een geslaagde taandag en gesmuld van gebakken voorntjes.

- De Beun -

26 Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

www.rikkerszeilmakerij.nl

**Gespecialiseerd in
afdekkleden, huigen
en verlenghuigen
ten behoeve van
de zalmshouw.**

**Vraag vrijblijvend
een offerte aan.**

Ferrandstraat 4
4251 LL Werkendam
tel.: 0183-56 29 11
e-mail: info@rikkerszeilmakerij.nl

VAN DE KLIPPE

Timmer - en
afbouwbedrijf

Bel Jasper van de Klippe

065-265 33 43

voor informatie of een vrijblijvende offerte

Vraag & Aanbod

Te koop: Zalmschouw gelast, zie foto 1.

Drumlin (103G blz. 350 van register)

Bouwjaar 1950, 11 spanten, maten 6.00x1.90x0.65.

Honda 6PK buitenboordmtr.

Geen zeilen.

Ligplaats Drimmelen.

Prijs € 3.750,00

Olaf van Rheenen,

Tel. 06-46170581

Te koop: Diverse vuurduvels, zie foto 2.

Van groot tot klein, compleet en in een goede staat.

Prijs € 175,00

Jarno v/d Linden,

Tel. 0183-307116

Te koop: Roer voor Hardinxveldse drijverschuit

In goede staat, Prijs € 100,00

Arie v/d Ree, tel. 06-1124813

Vraag & Aanbod

(Vervolg)

Te koop: zalmschouw zie foto 3

Lengte 6,95 x breedte 2,18 mtr.
Bouwjaar 1991
Dacron tuig + Honda b.b.-
motor 9.9 PK
VBZ-reg. : ZLM 2
Goed onderhouden

Vraagprijs € 7.250,00

Hans van den Bogerd
Tel. 06-10436222

Te koop: Leuke Fanny

5,7 x 1,9 mtr., compleet
met tuigage en 6PK
Suzuki 2 tact buitenb.m.
Zie foto 4.
VBZ register 146 G

Vraagprijs € 4.500,00

Anne Visscher, Gorinchem
Tel. 06-44822648

Vraag & Aanbod

(Vervolg)

**Te koop: originele geklonken motor-
schouw/vishaler DD 13, zie foto 5**
Lengte 10.30 mtr. x breedte 3.00 mtr.
Bouwjaar 1924, bij werf van Vliet te
Hendrik Ido Ambacht.
Voorzien van Kromhout motor.

Info: Piet Swart, Sleeuwijk
Tel. 0183-307312

**Te koop; Zalmdrijver
WOU 29, zie foto 6**
Gebouwd bij van der Hoff in
Hardinxveld
Lengte 6.86 m.
Bouwjaar ± 1900-1910
Katoen tuig van de Boer,
Oud Beijerland
Nieuwe huik
8 PK Yamaha buitenboord-
motor. Alles in prima staat.

Prijs in overleg

D. van de Rest
Tel. 06- 21692456

Foto 5

Foto 6

Oog voor detail

Tekst en foto's: Arie van der Ree, WM15

Onderwerp : Oude constructie

Als we de constructie van zalmschouwen bekijken vallen de schuiten op die zijn voorzien van een strook ijzer om het onder- en bovenboord met elkaar te verbinden.

We gaan er vanuit dat dit een oude bouwwijze is, wat voortvloeit uit het gebruik van ijzer. Later als staal in gebruik wordt genomen (\pm 1900), zal deze constructie verdwijnen. Bij de meeste schuiten is deze strook een paar meter lang.

Het is bij de meeste schuiten gebruikelijk dat de spanten over de verbinding van de boorden zijn geklonken, zie foto 1. Gelukkig is op alles een uitzondering te vinden en dit is bij zalmschouwen niet anders.

Begin vorig jaar kocht de havenmeester van de Historische Stadshaven in Woudrichem een zalmschouw (die inmiddels weer is verkocht). In deze schuit is een andere constructie te zien, n.l. de spanten zijn tegen het onder- en bovenboord geklonken, zie foto 2. Tussen deze spanten zijn de boorden met een korte strook aan elkaar verbonden. Ze lopen dus niet achter de spanten door.

- De Beun -

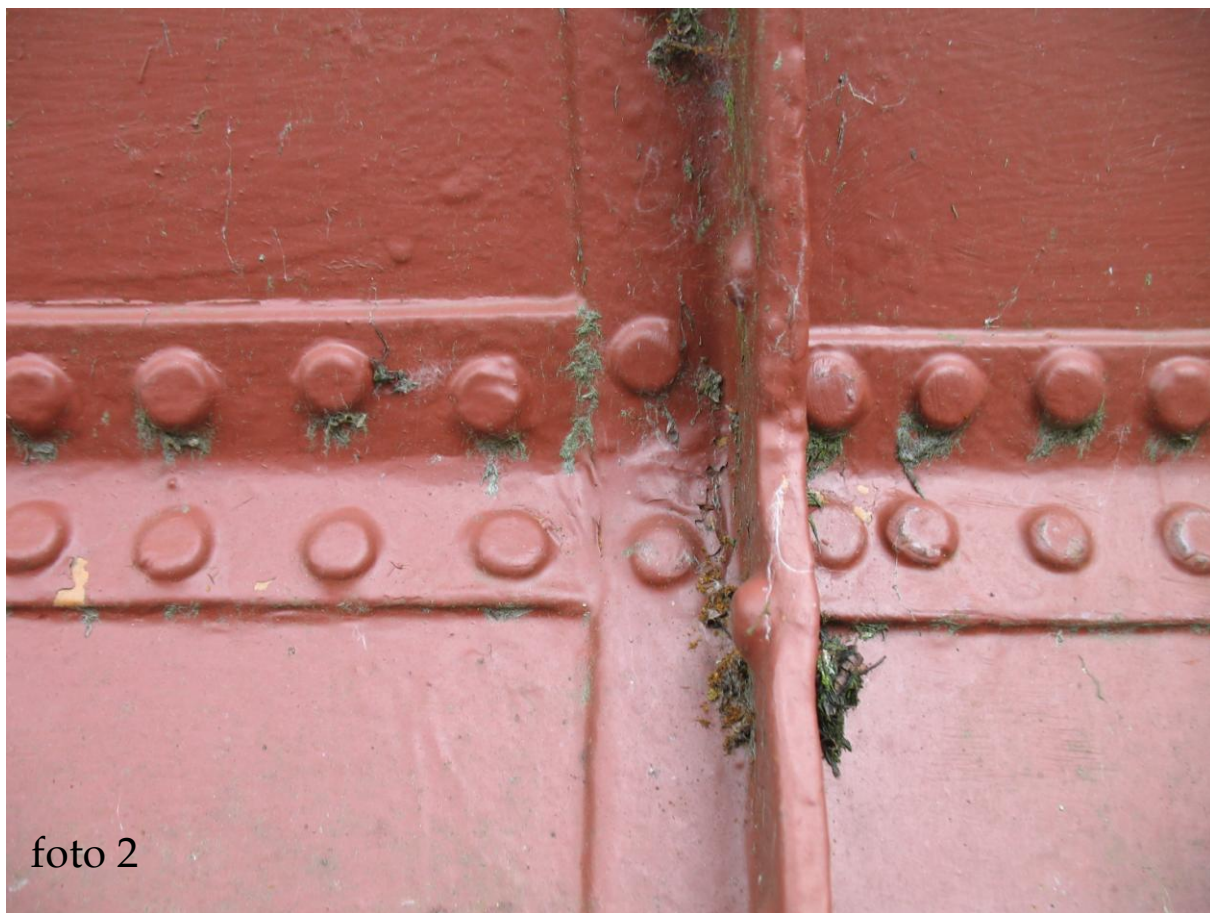

foto 2

Hoe de volgorde van bouwen precies ging, is ons niet bekend, ook de werf en herkomst van de schuit niet. Deze wijze van bouwen is zeer schaars in de zalmschouwwereld. Misschien komen we er meer van te weten in de toekomst. Inmiddels heeft de nieuwe eigenaar (Goof van Vliet, zie Beunnr. 74 het stukje 'Bij wonen in de vesting hoort een zalmschouw') de schuit opgeknapt en is er weer een aparte schuit aan de vloot toegevoegd.

EMHA

technisch bureau

Machine uitlijningen

Vibratie analyses

Chockfast®

epoxy producten

**RotaChock instelbare
fundatie elementen**

Ringdijk 518A/520A

Postbus 54 - 2980 AB Ridderkerk - Holland

Tel. : +31 (0) 180-484343 | Fax : +31 (0)180-418581

Mob. : 06-53249105 / 06-22554934 / 06-23135243

E-mail : verkoop.emha@ham-groep.nl

Website : www.emhabv.nl

Het Visserijmuseum feestelijk geopend

Het nieuwe museumseizoen van het Visserij- en Cultuurhistorisch Museum Woudrichem is op koninginnedag, zaterdag 30 april feestelijk van start gegaan met het evenement 'Levend Museum'.

Men kon het museum beleven op een levendige manier. Diverse medewerkers waren aanwezig om uitleg te geven tijdens demonstraties zoals zeilnaaien, touwslaan, het splitsen en knopen van touw, netten breien en boeten, mandenvlechten, etc. De smederij was geopend en diverse rondleidingen werden verzorgd.

Aanvullend op het museumbezoek kon men onder leiding van een stadsgids van het Woudrichemse Stadgidsengilde de toren beklimmen en een bezoek brengen aan de Historische Stadshaven.

De officiële openingshandeling werd verricht door wethouder De Peuter van de gemeente Woudrichem, die tevens de tijdelijke foto-expositie "ambachten in beeld" opende. Voor de musicale noot gaf zalmvisserskoor Ongestaagd acte de presence.

Het Visserij- en Cultuurhistorisch Museum Woudrichem is te vinden op de bovenverdieping (mindervalidenlift aanwezig) van het Arsenaal, Kerkstraat 41 te Woudrichem

www.visserijmuseumwoudrichem.nl

** OUDE LIEFDE **

OUDE LIEFDE in Woerkums vestingstad is ontstaan,
door twee mensen die elkaar niet konden weerstaan.

Hun gezamenlijke liefde voor brocante heeft er toe geleid,
dat over drie verdiepingen, de prachtigste spullen staan uitgespreid.

Bent u liefhebber van brocante en spullen uit grootmoederstijd,
dan krijgt u van een bezoek aan OUDE LIEFDE zeker geen spijt.

Hoogstraat 2, 4285 AH Woudrichem, tel. 06-12220248

Open: vr. 10.00 - 20.00 uur / za. 10.30 - 17.00 uur

Foto 1

O.D.S. 25 JAAR!

Foto' & tekst: De redactie

WERKENDAM Op vrijdag 13 mei 2011 vierde 'De Ouwe Drijverschuit' hun 25-jarige bestaan en nam Thomas Westerhout officieel afscheid na 25 jaar voorzitterschap.

Ter gelegenheid van dit 25-jarige bestaan werd op vrijdagmiddag het eerste exemplaar van het boekje 'IJZEREN MEUZIKEN' uitgereikt aan burgemeester Breuer van de gemeente Werkendam (zie foto 1), in het bijzijn van vele genodigden in een feesttent nabij de Boetkeet (zie foto 2).

Het boekje beschrijft het wel en wee binnen de vereniging van de afgelopen 25 jaar en staat dan ook vol met prachtige foto's en afbeeldingen.

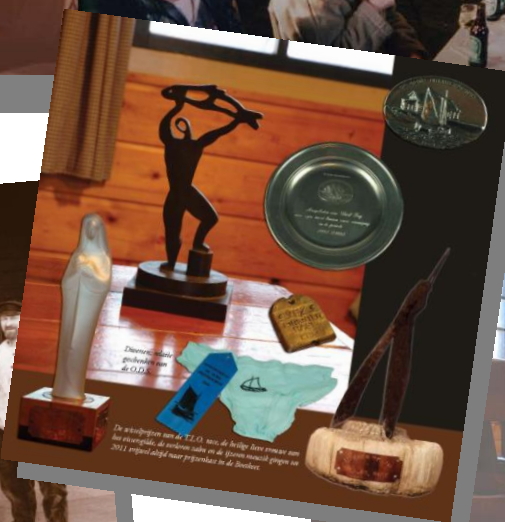
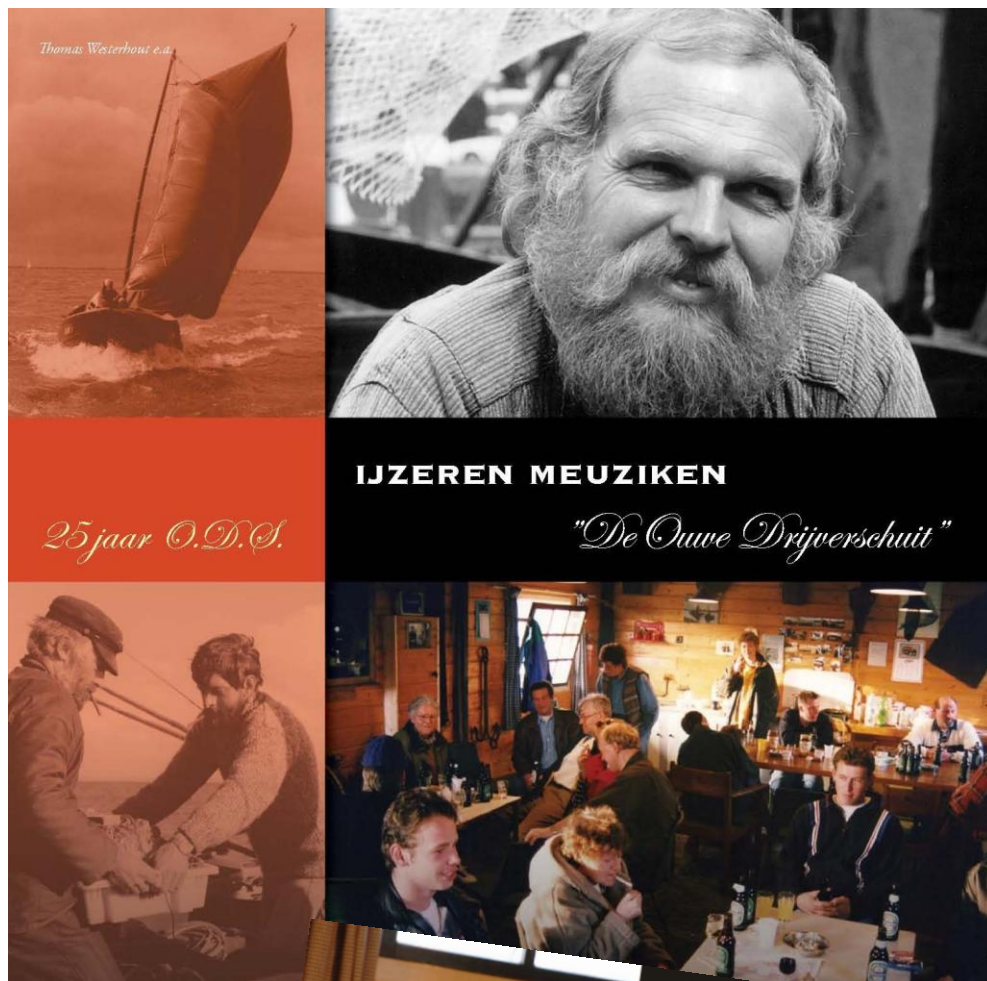

De V.B.Z. draagt de O.D.S. een warm hart toe en schonk de vereniging een zo goed als nieuw stapelkacheltje, zodat ze er in de Boetkeet warmpjes bij kunnen blijven zitten. De eer was aan huidig voorzitter Jan Ippel, het exemplaar uit te pakken (foto 3 + 4).

Op zaterdagavond stond voor de leden een feestavond gepland en zal waarschijnlijk wel het dak er af zijn gegaan

Het boekje 'IJZEREN MEUZIKEN' is verkrijgbaar voor de prijs van € 15,00. Om zo'n exemplaar in handen te krijgen, kunt u telefonisch contact opnemen met Thomas Westerhout, tel. 0183-501089.

De reproductie van de beun wordt verzorgd door

Dagservice Reprografie

- kopiëren • lichtdrukken • dtp opmaak
- plotten • inbinden • lamineren
- afwerken • sorteren • verzenden

Handelsstraat 4b, Postbus 304, 3370 AH Hardinxveld-Giessendam

tel.: 0184-63 04 55

www.dagservice.nl

De Jong **constructiewerkplaats**
Sinds 1892

Voor al uw staalwerk

Grevelingenweg 12 • 3313 LB Dordrecht • Tel. 078-6163936 • Fax. 078-6163676

Tekst: De redactie

Op zaterdag 14 mei 2011 stond de Nationale Molendag in Kinderdijk in het teken van de binnenvisserij. Ongeveer twintig zalmschouwen gaven acte de presence en waren uitgenodigd door de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk. De zeilen van de molens met daartussen de bruine zeilen van de zalmschouwen leverden een prachtig historisch schouwspel op. Ook het weer werkte mee. Een typisch Hollandse blauwe lucht met bloemkolenwolken als een bijpassende achtergrond zorgde er voor dat dagjesmensen uit binnen- en buitenland elkaar verdrongen. 1.

- De Beun -

42 Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

2.

3.

Terwijl zalmshouwen onder zeil in de nabijheid van de molens rond-
vaarde, haalde een visser zijn netten op.
Er werd vis gebakken op de vuurduvels, netten geboet en gebreid,
touwgeslagen en zalmvisserskoor Ongestaagd zorgde voor de musicale
aanvulling.

*Foto 1: Sjaak & Els v/d
Heuvel*

Foto 2,3,4: Mathieu v. Pelt

4.

Distilleerderij Rutte & Zn. Puur natuur vakmanschap

Sponsor van de TLO

U kunt onze distilleerderij in Dordrecht bezoeken voor een proeverij of workshops Likeur of Jenever maken. Zie voor informatie onze website: www.rutte.nl

De 5^e Teer-, Lijnolie en Ouwe Klare race

Tekst: Jan v/d Pas & foto's: De redactie

Vrijdag 20 mei jl. 15.00 uur

In de Bruine Kil haven te Werkendam, hangt een serene stilte. Ogenschijnlijk ademt alles rust uit. Enkele zalmschouwen komen zachtjes de haven binnen en meren aan, nabij de Boetkeet. Schippers begroeten elkaar hartelijk, drinken een borrel of koffie en lijken ontspannen.....

“Lijken ontspannen”: Wie beter kijkt, weet wel beter! De 5e TLO race wordt meer dan ooit serieus genomen. Boten worden speciaal geprepareerd. Eén heeft zijn roeikasten verhoogd: aangepast aan de lange mannen op het kleine bootje. Het is gokken op het weer. “Roeien moeten we: het fokje is maar show, om de burgemeester te groeten”. “Bij veel wind zijn we nergens...”

Een andere schipper komt op de steiger. Zachtjes sluipt hij aan boord en gaat aan de slag. Hij monteert schuine voetenbankjes om zich beter af te kunnen zetten tijdens het roeien. Toen nog vol hoop en niet wetende dat dit geheime wapen onvoldoende was om de Werkendamse vrouwenploeg voor te blijven!

- De Beun -

Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

Sabotage!

Even leek het er op, dat een kansrijke boot zelfs was gestolen. Leo voor den Dag was onaangenaam verrast dat zijn boot aan het steiger was verruild voor een andere! Later bleek dit een grap: Enkele vrienden hadden de boot van deze Werkendammer, die met het nummer WOU 22 vaart, omgedoopt naar een WKD nummer, waardoor Leo zijn eigen boot niet meer herkende! Diezelfde avond was er nog meer spanning voor Leo: Hij moest het in de finale van de kennisquiz afleggen tegen Piet van Vugt en kreeg uit handen van wethouder Peter van de Ven 'D'n IJzeren Meuzik' in ontvangst (foto 1)

Na een gezellige avond in de Boetkeet en een daaropvolgende korte nacht, werden de deelnemers getraakteerd op een spek-met-eierenontbijt van de ODS vrijwilligers (foto 2). Op het klinken van het oorverdovende luchtalarm, vertrok de gehele vloot (foto 3+ 4).

- De Beun -

foto 4

Ter hoogte van Hardinxveld werd een groet uit gebracht door alle bemanningen aan burgemeester Wiebosch-Steeman en haar wethouders (foto 5 & 6).

foto 5

foto 6

Bij Visserijbedrijf Klop reikte de Burgemeester "De Verloren Zalm" uit aan het team dat dit op de meest originele manier deed: het team van Berry de Paauw (foto 7). Mevrouw de burgemeester ontving op haar beurt, uit handen van Ewout van den Heuvel, een overheerlijke koudgerookte zalm, die later op Vip-aak "D'n Ouwe Biesbosch" in een stralend zonnetje werd opgepeuzeld (foto 8).

In Gorinchem stopte de vloot voor een proeverij: Hoofdsponsor Rutte en het Woerkums Biergilde stelden hun lekkernijen hiervoor beschikbaar. Op D'n Ouwe Biesbosch en de langzij liggende "Vier Gebroeders" werd het al snel gevaarlijk gezellig... (foto 9).

Aansluitend verkoos burgemeester IJssels het team van de dames Jany v/d Wiel uit Werkendam tot origineelste combinatie boot en bemanning. We kunnen de burgemeester zijn keuze begrijpen.. (foto 10).

- De Beun -

48 Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

foto 9

foto 10

Gespannen als een snaar.....

In Woudrichem aangekomen worden de deelnemende schepen klaargelegd in de Historische Stadshaven. De deelnemers verzamelen zich voor de Le Mans Start. Terwijl Kees van de Post, voorzitter van het Visserijmuseum, even moest wachten op een telefoontje van de “verkeersleiding”, stonden de deelnemers gespannen als een snaar in de startblokken. Dit is geen spelletje meer! Vanaf nu is winnen minstens net zo belangrijk dan deelnemen!

Na het verlossende telefoontje van Gerard de Ruijter, dat de rivier vrij was, klonk Kees zijn startschot en renden de deelnemers op klompen naar hun boot, om slaande en duwende met roeiriemen en pikhaken, zo snel mogelijk weg te komen (foto 11, 12 & 13).

foto 11

foto 13

foto 12

Mannen met ballen.... M/V

Ik ben zo vrij de doelstelling van de geestelijke vaders van dit evenement even bij te stellen: Dit is geen wedstrijd meer voor alleen Mannen met Ballen. De vrouwenboten deden kranig mee. Met name de vrouwenboot van Marieke Begemann wist een combinatie te leggen tussen rustig door roeien en listig zeilen en maakte als één van de weinigen optimaal gebruik van de kleine windvlaagjes. Zij wisten zich hierbij, geholpen door het telefonische consult van een adviseur, een weg naar voren te banen. Had de damesboot van Jany v/d Wiel geen gebroken roerriem gehad, en hadden de dames Beijderwelle een vrouwelijke stuurman gehad, waren deze ook zeker nog verder voorin geëindigd!

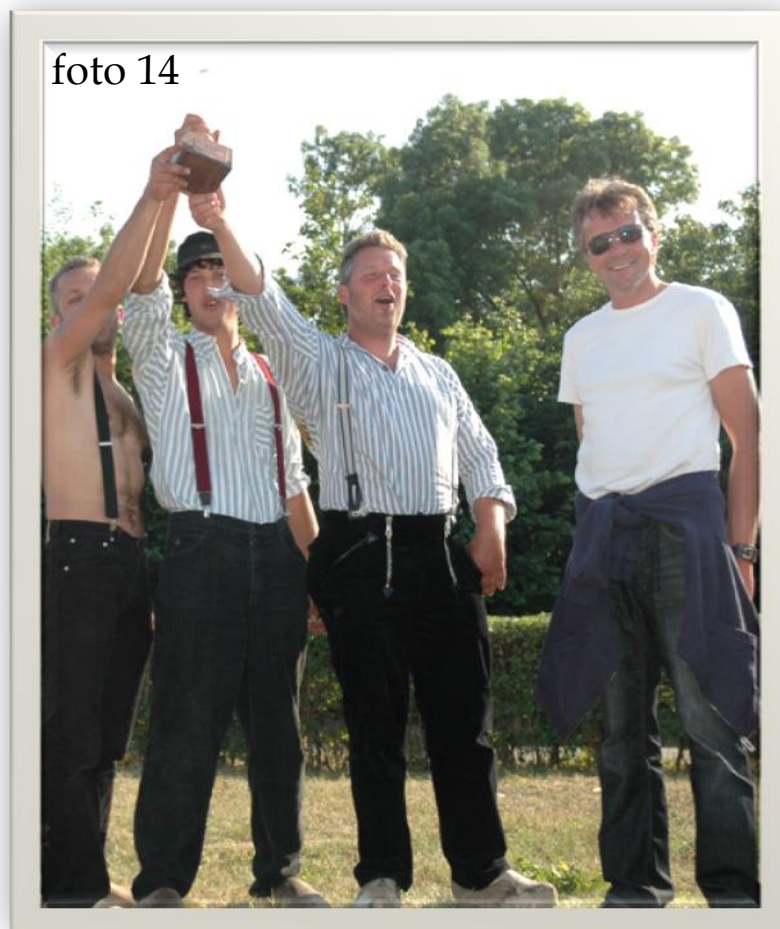
- De Beun -

50 Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

De overwinning

Ging uiteindelijk naar Ewout v/d Heuvel met zijn team. Met de kleine WKD24 (meerkoetje) profiteerde hij van het vlakke water in combinatie met het lage gewicht van het meerkoetje.

Voor de overheerlijke stampot-maaltijd, waarvoor de Stichting Historische Stadhaven Woudrichem haar werfschuur beschikbaar had gesteld, mocht Ewout en zijn team de felbegeerde glazen patrones 'Onze Lieve Vrouwe van het Vissersgilde' in ontvangst nemen (foto 14).

Dank

Gaat natuurlijk weer uit naar alle vrijwilligers en verenigingen die hun locaties beschikbaar stelden en alle enthousiaste deelnemers ! Volgend jaar op 27 en 28 april 2012, hopen wij weer op hen te kunnen rekenen voor de 6^e TLO ! Dank gaat ook uit naar Marjan v/d Linden die voor de eerste 5 TLO's een groot deel van de organisatie op zich heeft genomen! We vinden het erg jammer dat ze nu gaat stoppen, maar weten ook dat ze een perfecte basis heeft gelegd voor de volgende edities!

- De Beun -

Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

ALLES VOOR OP HET WATER

-'t lange veer-

- 12 en 24 VOLT ARTIKELEN
 - GEREEDSCHAPPEN
 - EPIFANES VERVEN
- VOOR BOVEN EN ONDER WATER
- SMEEROLIE EN VETTEN

-'t lange veer-

DEKKER EN STAM b.v.

HARDINXVELD - GIESSENDAM TELEFOON (0184) 612 223

SCHELVIS PEKEL

DISTILLEERDERIJ
**VAN
TOOR**
SINDS 1883

DE HISTORISCHE VISSERSDRANK

**VLOEIBAAR
ERFGOED**

Schelvvispekel is een distillaat op basis van brandewijn en specerijen. Het is minder zoet dan de andere kruidenbitters, waardoor watersporters het weten te waarderen. Natuurlijk kunt u distilleerderij van Toor in Vlaardingen na afspraak bezoeken, u bent van harte welkom. (010-4342577)

Als iemand overlijdt word het gemis pas duidelijk. Zo ook met het heengaan van Piet Verhagen.

Voor mij was hij een vertegenwoordiger van een vervlogen tijd waarin mijn interesse ligt, vooral de riviervisserij. Hij diende als vraagbaak voor de vele dingen die voor mij niet duidelijk of onbekend waren. Meestal kwam er direct een antwoord, als dit niet het geval was dan duurde het niet lang of er was telefoon met een antwoord. De momenten dat hij bij mij thuis aan de koffie met koek zat werd steevast "een baksie doen" genoemd en waren een genoegen voor mij. Vele onderwerpen die over de riviervisserij of drijverschuit gingen werden besproken. Deze informatie is vaak via de Beun in de zalmshouwwereld terecht gekomen. Ook zijn boeken met vele foto's zijn een informatie bron voor de zalmshouw bezitter.

Ik ben blij met het hartelijke contact wat ik met hem heb gehad en wens mevrouw Verhagen en de familie sterkte met het verlies.

Arie van der Ree

- De Beun -

Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmshouw

Een veeger wind

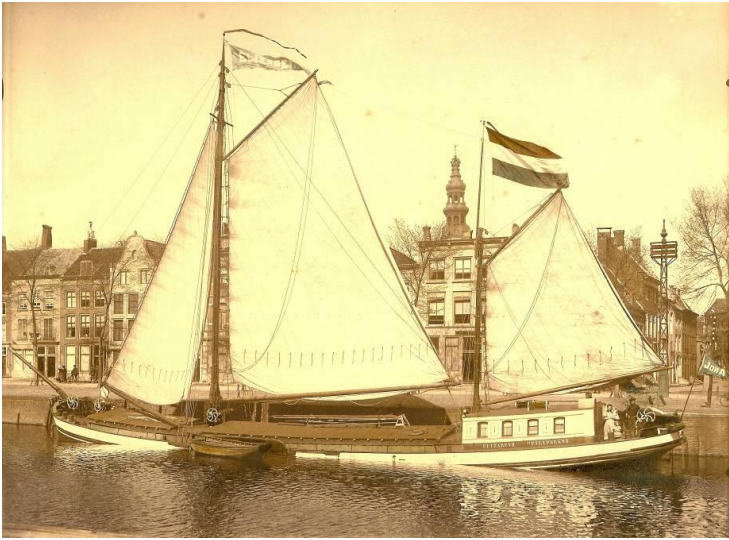
De geschiedenis van vier Zeeuwse klippers

A.R. Koppejan en D.L.A. Helmich

In de periode vanaf 1880 tot omstreeks 1916 werden vrijwel overal in Nederland binnenvaartklippers in grote getale gebouwd. Het eerste type clipper, speciaal bestemd voor de vaart op de Rijn, was de stevenclipper welke al in 1877 haar intrede maakte. Wanneer de scheepswerf Gebroeders Geleijns te Roodevaart (Moerdijk) in de periode 1912-1915 vier grote identieke Zeeuwse tweemastklippers bouwt, behoren deze zusterschepen tot de laatste generatie zeilklippers.

Typerend voor deze schepen was de extra degelijke bouw ten behoeve van het vervoer van basaltstenen voor de zeekeringen en massagoed-producten, over de Rijn en de Zeeuwse stromen. 'Steenbonken' werden dergelijke klippers ook wel genoemd. De sterke zeeglijn met een hoog voor- en achterschip maakte deze schepen zeewaardig voor de Zeeuwse delta. Uitgerust om door slechts twee man gezeild te kunnen worden gingen deze zeilschepen de concurrentie aan met de opkomst van de eerste motorschepen en de veel grotere sleepschepen. Dit 'viertal' zusterschepen; de *Elizabeth* (1), de *Avontuur*, de *Elizabeth* (2) en de *Marigje* vormen de ruggengraat van dit boek.

De beschrijving van onder andere de ontstaansgeschiedenis van de binnenvaartclipper en de geschiedenis van de scheepswerf Gebroeders Geleijns maken dit boek compleet. Toen de zeilende binnenvaart aan haar einde kwam verdween niet alleen een eeuwenoude manier van vervoer maar ook een generatie mensen met een unieke manier van leven en werken. Aan het woord komen oud schippers en schipperskinderen welke in hun jeugd nog bewust de zeiltijd aan boord van deze schepen meemaakten. Ze vertellen hun herinneringen over het leven en werken aan boord. Van het alledaagse leven tot boeiende verhalen over de oorlogstijd en de soms barre zeiltochten op de verraderlijke Zeeuwse stromen.

Middelburg, ca. 1917. De Zeeuwse klipper Elisabeth (2) van schipper Johannes Aarnoudse uit Sint Philipsland. Het schip ligt gemeerd aan de Londensche Kaai. Op het achterdek poseert de schipper met zijn gezin.

Aangevuld door ruim 370 foto's, oude documenten, aquarellen en detailtekeningen wordt een compleet beeld geschetst van de geschiedenis van deze schepen, vanaf de zeiltijd tot heden.

Hoewel het vaargebied van deze schepen zich uitstreckte tot in Duitsland waren deze klippers op de Zeeuwse wateren te vinden. Ze waren hiervoor immers speciaal ontworpen en drie van deze vier zusterschepen waren eigendom van Zeeuwse schippers. Vooral in de bietentijd voeren deze klippers vanuit de toen nog talrijke Zeeuwse land-bouwhaventjes met bieten naar de suikerfabrieken. Bieten varen was een traditie bij de Zeeuwse schippers en er was doorgaans een goede boterham mee te verdienen.

De Put of de Oesterput, een landbouw-haventje nabij Colijnsplaat in de jaren veertig. De inmiddels tot motorschip verbouwde klipper Vertrouwen (ex Marigje) van schipper Abraham Theunisse uit Sint Annaland. Het schip ligt suikerbieten te laden bestemd voor een van de toen nog talrijke suikerfabrieken.

De *Elizabeth* (1) welke in 1913 als eerste van vier zusterschepen door de werf Gebroeders Geleijns werd opgeleverd viel in 1983 ten prooi aan de saneringsregeling en werd gesloopt. De *Elizabeth*(2) en de *Marigje* bleven behouden maar werden ingrijpend verbouwd tot luxe zeilcharterschip. Ook de *Avontuur* bleef behouden. In 1983 stond dit schip op de nominatie om te worden gesaneerd en gesloopt. Twee Zeeuwen zagen echter de culturele waarde in van deze Zeeuwse klipper. Zij kochten het schip aan en richtten een stichting op, tegenwoordig genaamd Stichting Zeeuwse Klipper Avontuur. De doelstelling was duidelijk. De Avontuur moest terug worden gebracht in haar originele staat als zeilschip. Door de inzet van vrijwilligers werd het schip gerestaureerd. Om het publiek kennis te laten maken met de oude beroepszeilvaart en inkomsten te vergaren ten behoeve van onderhoud en de verdere restauratie vaart de *Avontuur* met passagiers. Tegenwoordig is dit monumentale schip bijna niet meer weg te denken op de Zeeuwse stromen.

De onderwerpen 'binnenvaart' en 'Zeeuwse scheepstypen' maken deel uit van de lijst van leemten in het *Historisch onderzoek over Zeeland*. Een uitgave van het Zeeuws Archief, Zeeuwse Bibliotheek, SCEZ en Werkgroep Cultuurhistorie van het KZGW. Met de publicatie van dit boek hopen de auteurs een gedeeltelijke invulling te geven op de bovenvermelde leemten. Het boek is een initiatief van de Stichting Zeeuwse Klipper Avontuur waarbij de auteurs beiden werkzaam zijn als vrijwilligers.

Titel: Een veger wind
Subtitel: De geschiedenis van vier Zeeuwse klippers
ISBN: 978-90-817256-1-3
Auteurs/ uitgevers: A.R. Koppejan & D.L.A. Helmich
Lay out & druk: ADZ Vlissingen
Verkoopprijs: € 26,50 (incl. BTW/excl. 4,00 portokst.)
Formaat: 21 x 28 cm., hardback, 248 pag.
Verkoop: * D.L.A. Helmich, tel. 0113-403998
e-mail: helmichd@zeelandnet.nl
A.R. Koppejan, tel. 0118-624561
e-mail: koppejanar@zeelandnet.nl

Stichting Visserijmuseum Woudrichem

Tel: (0183) 303336

Tel: coördinatrice (0183) 442313

Open: 1 mei t/m 30 september

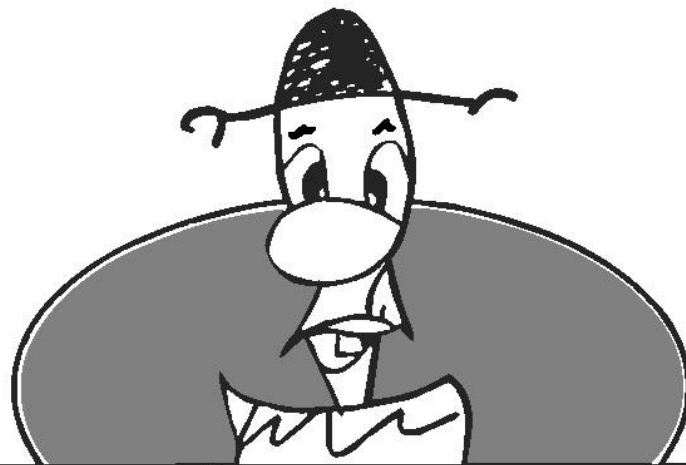
Tijden:	di. t/m vr.	10.30 - 12.00 uur
		13.30 - 16.30 uur
	za. en zo.	13.30 - 16.30 uur

Ook op afspraak buiten openingstijden !!!

* Volwassenen: € 1,25 * Kinderen t/m 12 jaar: € 0,75

* 65 + € 0,75 * Groepen boven 25 personen: € 0,75 p.p.

Voor feesten, live muziek, of gewone gezelligheid:

SCHENKERIJ DE TEERKAMER

VISSERSDIJK 35

4285 AM Woudrichem

TELEFOON (0183) 307025

Foto 1

WOERKUMS 15E KAMPIOENSCHAP VIS BAKKEN

Tekst en foto's: De reactie

Op donderdag 2 juni (hemelvaartsdag) vond al weer voor de 15^e keer het kampioenschap vis bakken plaats in Woudrichem.

Door het mooie zomerweer was het topdrukte op de Hoogstraat en moesten de deelnemers aanpopen om aan de vraag van gebakken poontjes te voldoen, zie foto 2. Op de achtergrond klonk het geluid van visserskoren en sloeg de smid zijn ijzer in vorm op het aambeeld, zie foto 3.

Tussen alle bedrijven door proefde de jury de gebakken vis. Opmerkingen als 'deze is te zout' en 'deze is te flauw' werden genoteerd en bepaalden de uitslag. Rond 18.00 uur was de spanning te snijden en reikte burgemeester Petter de trofeeën uit. Een verrassende uitslag waarbij ook de redactie in de prijzen viel.....

- De Beun -

58 Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

DE UITSLAG:

1^e prijs:

Ronald Vink, totaal 189 punten (zie foto 1)

2^e prijs:

Gerrit Vink, totaal 184 punten

Gedeelde 3^e prijs:

Jan Bouwhuis en Sander Bouwhuis,
totaal 183 punten

Beste vrouwelijke bakster:

Bea Bouwhuis, totaal 182,5 punten

Arie van Harten trofee, categorie rode poon:

Jarno en Marjan v/d Linden

Arie van Harten trofee, categorie zalm:

Ronald Vink

Originaliteitsprijs:

Dordtse Knorhanen

Aanmoedigingsprijs:

Teus Fricke

Nieuws vanuit de evenementencommissie

Door: Sjaak v/d Heuvel

(reünie te Andel 2009)

Hallo allemaal,

Wie de evenementen kalender in De Beun nr. 74 goed gelezen heeft, heeft gezien dat er een datum ontbreekt bij de reünie. Een goede reden om weer eens een stukje te schrijven, in de toch al overvolle Beun, over waar het deze keer gaat plaats vinden.

Terwijl u dit leest wordt er achter de schermen hard gewerkt om er weer een geslaagd weekend van te maken. Het blijft elk jaar weer een uitdaging om een geschikte locatie te vinden waar het voor iedereen toegankelijk is. Al vrij vroeg na de laatste reünie hoorden we positieve kreten uit Heukelum. We zijn daar maar eens polshoogte gaan nemen met de voltallige evenementencommissie. Daar op de Galgewaard blijkt het een prima stekkie te zijn.

In het weekend van 26 t/m 28 augustus 2011 verwachten we daar een volle kade, gezien het aantal aangemelde deelnemers. Wat we dit jaar voor de inwendige mens op zaterdag in petto hebben, blijft nog even een verrassing. Ook dit jaar is er voor de mensen die zich van te voren aanmelden, een leuk aandenken !

Tot ziens op de reünie,

De evenementencommissie

- De Beun -

60 Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw

Lid worden van mijn bank? Ik ben toch al klant?

Het lidmaatschap is gratis en biedt u diverse voordelen. We hebben niet voor niets anderhalf miljoen leden.

Het idee is een bank waar je lid van kunt worden.

Rabobank. Een bank met ideeën.

www.rabobank.nl/altena

JC Straaltechniek bv

STRAAL- EN CONSERVEERWERK

Stralen, conserveren en aflakken van onder andere
Jachten Constructies Kunstwerken en Polyester

Velzenstraat 5
4251LJ Werkendam
Tel: 0183 505758 Fax: 0183 503289

Postbus 55
4251DB Werkendam
www.jcstraaltechniek.nl

PINKSTERZEILWEEKEND

Tekst: Mickey Barendregt / Foto's: Jos de Jong & Lies v/d Heuvel

Een paar weken geleden heb ik met Els van de Heuvel gebeld en gevraagd wat het pinksterzeilweekend inhield. Na het gesprek heb ik me opgegeven met de voetnoot: 'ik weet niets en kan niets'. Het leek me fantastisch om alle kneepjes van de zalmschouw zeilend en varend op de motor te leren. Net voor het paasweekend ben ik namelijk de trotse eigenaar geworden van de WOU 41 van Klaus van Andel. De pinkstertocht werd onze eerste tocht met overnachting.....

Vrijdagmiddag 10 juni 2011 zijn Herman en ik, samen met Jos en Daan (DRI 5) vertrokken vanuit Arkel. Via de Spieringsluis bereikten we het haventje van het Biesboschmuseum. De hele weg heb ik gevaren (dat is vrij uitzonderlijk want tot nu toe hebben mijn jongens meestal gevaren). Na een gezellige kennismaking met iedereen begon het te regenen. De regen deerde ons niet want we stonden onder moeders paraplu met z'n allen te kletsen. Wel moet ik zeggen dat ik in mijn bed pas merkte hoe koud ik was geworden, maar dat was snel al weer over.

- De Beun -

62 *Beun nr. 75 Vereniging tot Behoud van de Zalmschouw*

Mijn kachel brandde wel maar stond niet onder de huig. De volgende morgen bij het ontbijt kwam Lies langs en droeg een schattig gedichtje voor. Later schreef ze het in mijn botenlogboek waar ik vast nog veel tochten in ga beschrijven. Jarno gaf tijdens het palaver uitleg over de bedoeling van die dag. We gingen met z'n allen naar groter water. Er stond een flinke wind en het was net weer droog, kortom prachtig!

Sjaak vroeg nog heel zorgzaam; “willen jullie iemand aan boord?”, maar we dachten het eerst maar zelf te proberen. Het optuigen ging nog prima, maar het wenden in de schouw viel tegen waardoor we aan lager wal raakten. We kregen hulp van één van de snelle bootjes. Sjaak kwam aan boord voor hulp. Hij hielp ons weer op weg.

Later kwam Arjan aan boord, hij legde stap voor stap de zeilkneepjes voor de zalmschouw uit. Het was heel leerzaam en hij vertelde ondertussen van zijn eigen zeilervaringen met de schouw. Nadat Arjan van boord was gegaan hebben we nog mooie slagen gemaakt tot de lunchtijd. Het ging steeds soepeler.

's Middags voeren we met z'n allen naar het Ganzennest, dit keer met Jarno aan boord. Het was een lang stuk voor de wind. We gingen mooi gelijk op met de boot van Anne en Bart maar op een gegeven moment gingen we ze toch voorbij. Teus en Arie waren ons duidelijk te snel af. Bij de monding van de kreek hebben we de motor gestart en de zeilen gestreken.

De kreek was smal en de plek om aan te leggen ook. Jarno kon met grote precisie laten zien hoe je dan aan kunt leggen. Ik ben er van overtuigd dat dit hoofdstuk nog vele malen herhaald moet worden.

Bij het Ganzennest was het echt gemoedelijk. Jammer dat de sluizen maar beperkt open zijn en dat wij niet nog een nacht konden blijven. Kortom we hebben in dit goed georganiseerde weekend genoten en leuke enthousiaste mensen leren kennen.

- De Beun -

Cursus netten breien

Tekst: Arjens van Gammeren & foto's: redactie

Afgelopen winter is het Visserijmuseum Woudrichem gestart met een cursus voor de woerkumse jeugd. Door dit oude ambacht aan kinderen te leren probeert het museum te voorkomen dat dit verloren gaat. Met een groep van 12 leerlingen zijn we gestart en 9 hebben de cursus afgemaakt. Hiermee is een mooi begin gemaakt met het overdragen van een oud ambacht aan de jonge generatie. Zowel de kinderen als de begeleiders hebben hier heel veel plezier aan beleefd.

Tijdens de opening van het Visserijmuseum waren de jongeren ook aanwezig.

Spontaan hebben zich ook volwassenen aangemeld. Naar aanleiding van de krantenberichten kwamen zij met de vraag of zij ook mochten komen. Er is dan ook meteen een groep met beginners en gevorderden gestart.

De animo voor een nieuwe cursus is wederom groot, vandaar dat het Visserijmuseum Woudrichem besloten heeft om in het winterseizoen 2011/2012 de cursus opnieuw te organiseren. Zowel voor kinderen als voor volwassenen!

Voor de jeugd (vanaf groep 7/8) bestaat de cursus uit een 8-tal lessen die één-maal per 14 dagen op donderdagavond wordt gegeven in het Visserijmuseum te Woudrichem. De aanvang is 19:00 uur tot 20:45 uur. De lessen beginnen op 6 oktober 2011. Tijdens de schoolvakanties wordt er geen cursus gegeven. Vanwege een sponsoring van het Visserijmuseum is de bijdrage in de kosten € 16,00 per kind en hiervoor worden dan een opzetstuk, garen, spoelen en spanen ter beschikking gesteld. Doel is om aan het einde van de cursus een fuik klaar te hebben. Gebleken is dat dat met wat oefenwerk thuis moet lukken. De kinderen mogen de fuik houden.

De volwassenen beginnen om 20:00 uur tot 22:00 uur.

De kosten: "kostprijs", afhankelijk van het aantal deelnemers zal dat richting de € 50,00 zijn.

Wilt u op de hoogte worden gehouden en de nieuwsbrief ontvangen, dan kunt u contact opnemen: Rolf van Andel, tel. 06-22792095 of per e-mail Arjens van Gammeren arjens@vangammeren.com

Vanzelfsprekend kunt u zich ook meteen aanmelden voor de cursus.

Bergenaar WH

Tekst en foto's: Jarno van der Linden

Even een korte up-date van de vorderingen aan de bergenaar WH dit keer. Een 'leek' zou zeggen dat er weinig werk verricht is, maar schijn bedriegt. In De Beun nr. 73 eindigde ik mijn verhaal met het heugelijke feit dat de beun compleet in elkaar stond met boutjes en dat deze geklonken kon worden. Inmiddels is dat achter de rug. Leen v/d Graaf (foto 1) en Anco Eggebeen (foto 2) hebben mij hier heel erg bij geholpen, want nogmaals, klinken doe je niet zomaar in je eentje.

Foto 1

Foto 2

De nieuw gemaakte spanten en klapmuts heb ik uit de boot gehaald en mee naar huis genomen om schoon te maken en aan de achterzijde te voorzien van menie. Nu de boot leeg was, was het gemakkelijk om de boorden op te borstelen en te voorzien van lijnolie. Het vlak kreeg zijn eerste laag conservering (foto 3). Dat was een flink karwei, maar de spanten en de klapmuts konden nu wel definitief op hun plaats (foto 4).

Ook heb ik het plat rond aan de onderzijde van menie voorzien en kon ook dit definitief geklonken worden. Vele klink-sessies volgden met als resultaat dat er nu echt heel veel afgeklonken is. Inmiddels heb ik ook al de katesporen gemaakt en zitten deze ook al definitief op hun plaats (foto 5). Het gaat er steeds meer op lijken. Een volgende keer weer meer over de WH.....

HET VBZ-DEPOT

Klinknagels

Er zijn klinknagels in depot met de diameter van 7mm., in de lengte van 9mm., 10mm., 12mm., 14mm., en 20mm.

Prijs per stuk leden: € 0,06 / niet leden: € 0,07

Katoendoek

Er is katoendoek in depot, voor de huik ruw wit katoendoek nr. 8 en voor de zeilen nr. 10 + 12.

Prijs nr. 8 (doekbr.106.50 mtr.) per mtr.: leden € 6,00 / niet-leden € 7,00

Prijs nr. 10 (doekbr.106,50 mtr.) per mtr.: leden € 5,00 / niet-leden € 6,00

Prijs nr. 12 (doekbr.106,50 mtr.) per mtr.: leden € 4,00 / niet leden € 5,00

Lijkentouw

Lijkentouw ten behoeve voor het maken van zeilen is in depot en verkrijgbaar in 10mm en 16mm.

Prijs lijkentouw 10mm. per mtr. leden: € 2,20 / niet leden: € 2,40

Prijs lijkentouw 16mm. per mtr. leden: € 3,30/ niet leden: € 3,60

Luikenbouten

Luikenbouten zijn verkrijgbaar in de maat 6,5mm x 65 lang.

Prijs per stuk: leden € 0.25 / niet leden € 0,30

Steurkogels

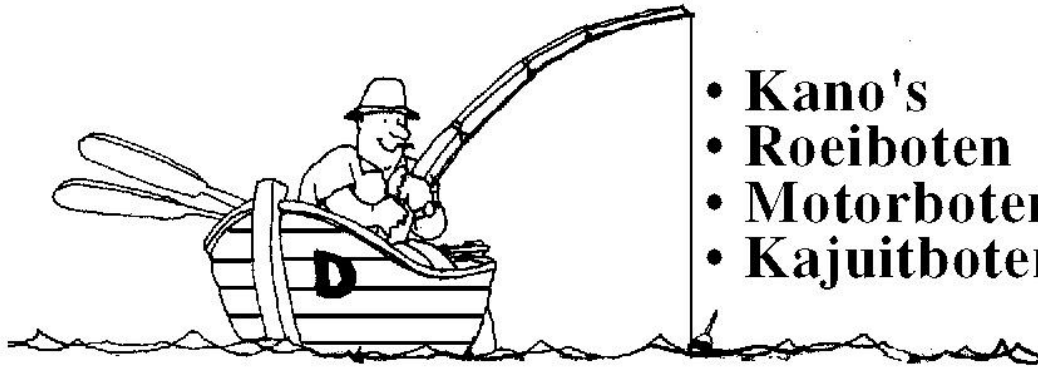
Steurkogels ten behoeve van de voorstag zijn in depot.

Prijs per stuk: leden € 10,00 / niet leden € 12,00

Voor inkoop en informatie kunt u contact opnemen met de beheerder van het VBZ-depot Rhett Eekels, tel. 0412-645628.

CAFÉ DIEPSTRATEN

BOTENVERHUUR

- Kano's
- Roeiboten
- Motorboten
- Kajuitboten

**BIESBOSCHWEG 6, 4924 BB DRIMMELEN,
TEL: (0162) 682 385
(VANUIT BELGIË 0031 • 162 • 682 385)**

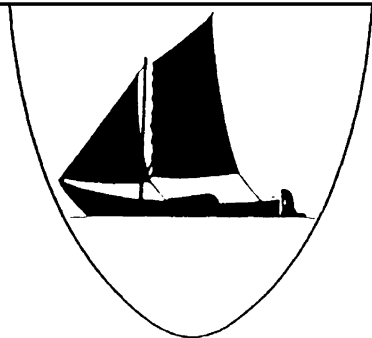
U kunt bij ons o.a. terecht voor:

Watersportartikelen	Buitenboordmotoren	Hijsgereedschap
Vaarkaarten	Volgboten	Touwwerk
Boekwerken	Zeilkleding	Stuurstoelen
Relatiegeschenken	Werkkleding	Verfproducten
Smeermiddelen	Veiligheidsschoenen	Gereedschappen

KIEBOOM-WERKENDAM
SCHEEPS- EN AANNEMERSMATERIALEN

Biesboschhaven Zuid 20 • 4251 NN Werkendam
Telefoon: 0183-503300 • Fax: 0183-502848

Doelstelling: Het in de vaart houden en presenteren van de zalmschouw in de ruimste zin van het woord.

Opgericht : 12 juni 1991

Website : www.zalmschouwen.nl

BESTUUR:

E-mailadres bestuur: vbz@zalmschouw.nl

- * **Joshua van Rooy (voorzitter + schouw- en beoordelingscommissie/FONV)**
Groenendijk 20, 4285 WB Woudrichem, tel. 06-41566715
- * **Anne Bossers (secretaris)**
Dorpsstraat 4, 4924 BE Drimmelen, tel. 0162-680556
- * **Sjaak Scheffe (penningmeester, ledenadministratie)**
Zuiderlingedijk Heukelum 40, 4211 BG Spijk. tel. 0183-565312
- * **Sjaak van den Heuvel (evenementencommissie)**
Vliërdreef 26, 4254 GK Sleeuwijk, tel. 0183-304103
- * **Harry Gouwens (evenementencommissie)**
Bazeldijk 9, 4231 ZB Meerkerk, tel. 0183-353805
- * **Jarno van der Linden (geklonken werkgroep)**
Pr. W. van Oranjestraat 68, 4285 BT Woudrichem, tel. 0183-307116
- * **Anne Visscher (documentatie/registratie)**
Van Zomerenlaan 33, 4505 CP Gorinchem, tel. 06-44822648

CLUBBLAD:

E-mailadres redactie: debeun@wanadoo.nl

- * **Jarno en Marjan v/d Linden (vormgeving en redactieadres)**
Pr. W. van Oranjestraat 68, 4285 BT Woudrichem. tel. 0183-307116
- * **Anco Eggebeen (correspondent, redacteur)**
Oudendijk 6, 4285 WK Woudrichem. tel. 0183-302752
- * **Wim de Vries (correspondent, redacteur)**
Zevenhuizen 8, 4251 AL Werkendam. tel. 0183-503921

High Thrust!

Als u vermogen, aandrijfkracht en manoeuvreerbaarheid nodig hebt, zijn deze speciale FT High Thrust-modellen het perfecte antwoord.

Er is gewoonweg geen betere keus voor motorboten, zeilboten, vissersboten, werkboten en Zalmschouwen.

Een ander voordeel is het hoogwaardige laadsysteem dat accu's opgeladen houdt bij meerdaagse tochten of vistochten waarbij de motor mogelijk langere tijd met lage toerentallen moet draaien.

Overbrengingsverhouding: 13:38
Van de FT9.9G

**Bouwmeester Watersport
Binnendams 40
Hardinxveld-Giessendam
0184-615178**